

Solbackavägen

K.J. Stjernström, 2007-05-13

Pappa hade just börjat smeta senap på den väl tilltagna skinkskivan när det ringde på dörren.
– Vem i helve... började han men tystnade när han såg mammas förmanande blick. Det var ju ändå julafton.

Muttrande gick han till ytterdörren. Komma och störa så här mitt i julbordet. Men innan han öppnade tog han ett djupt andetag och spände upp ansiktet i ett stort leende. Synen på trappen tog udden av leendet, och fick det mest att likna vämjelse, något som gjorde den redan nervöse besökaren ännu mer panikslagen.

– ...är...ra...älla barn?

– Va?

Tomten harklade sig besvärat och upprepade frågan.

– Finns här några snälla barn?

– Jo det finns det, men du ska ju inte komma förrän... Är det du Sune?! Var det inte Frank som skulle tomta i år?

– Han har skadat ryggen, så då tyckte han att jag kunde ta det, stammade Sune fram och pappa kunde se hur hans knogar vitnade i det krampaktiga greppet om säcken.

– Det var schyst av dig! Vi brukar ju alltid vara sist, så vi väntade dig inte nu, men det gör inget. Stå inte där och frys, kom in!

– Frank sa att jag..., började Sune, men avbröts av mammas röst från köket.

– Vem är det?

– Det är Tomten, svarade pappa, så nu samlas vi alla i vardagsrummet! Gå in du så länge, så går jag och ordnar en grogg åt dig.

Sune såg sig förskräckt om i den obekanta hallen. Han hade bara varit inne hos Lars-Eric och Berit, de andra hade han träffat på tomten eller i garaget. Skulle karlar talas vid så krävdes det verktyg i närheten, och gärna något att skruva på. Försiktigt följde han mumlet av röster, och via köket hittade han fram till vardagsrummet.

Både jag och min syster, och säkert mamma och pappa med, hade varit beredda på en full och högljudd Frank som tomte, så vi kom helt av oss när den lilla ängsliga tomte som uppenbarat sig inte ens såg ut att våga komma in i rummet.

– Varför står du bara där, frågade pappa när han kom in med två stora glas (hembränt och sockerdricka), kom in och sätt igång!

Sune stod kvar i dörröppningen och såg sig om i rummet, likt en mus som inte riktigt vågade lämna sitt hål. Sen var det som om han fått en spark i baken, för han nästan föll in i rummet. Mamma flämtade till, för hon var övertygad om att han skulle välta granen, men han lyckades stabilisera sig på mattan framför soffbordet. Ur säcken fick han upp ett paket med blått papper med guldstjärnor på.

– Öh, till Lena från mamma och pappa.

Förtvivlat tittade han mellan mig och min syster, det var tydligt att han inte visste vad vi hette.

– Tack Tomten, sa jag och tog emot paketet från den lättade Sune. Paketet var rektangulärt, så det var nog en bok. Men det var väldigt tjockt, ingen bok jag önskat mig var så tjock. Men den hade tyngden av en bok, och den lät inte när jag skakade den. Efter den grundliga analysen slet jag av pappret och till min stora förvåning satt jag med en tegelsten i handen.

– Ojdå, sa pappa och skrattade besvärat, jag tror bestämt Tomten behagar skämta lite.

Sune fumlade i säcken och fick upp ett litet paket till mamma som inte visade sig innehålla en ring eller ett par örhängen, som hon hoppats, utan en Tuborgkapsyl. Min syster fick sen en bit av en trädgren och tre potatisar. Mamma och pappa såg mer och mer frågande på varandra, och när så pappa fick en av Sunes långbrinnare tog tålamodet slut.

– Vad i helvete håller du på med, var är våra paket!?! utbrast pappa.

Sune såg sig förskräckt omkring, och man kunde se hur svetten fuktade tomtemaskens skägg.

– Det är ju era paket, de låg i garaget som Frank sa... stammade Sune fram.

Pappa slet åt sig säcken och fick snabbt upp de kvarvarande paketen som visade sig innehålla en sten, två tomburkar, en hammare med sprucket huvud och gårdagens tidning. Vid det här laget satt Sune i en av fåtöjlerna och grät.

– Vi ska gå och tala med Frank om det här, sa pappa barskt och drog med sig Sune mot hallen, med oss andra efter.

Vivvi bleknade när hon såg öppnade dörren. Pappa frågade vad Frank var och fick svar med hänvisningar till garaget. Resolut vände han på klacken och trängde sig förbi syrran, mamma och mig. Garagedörren stod på glänt, så pappa svängde upp den på vid gavel.

– Nu ska du få höra vad han gjort... började pappa men tystnade när han såg Frank. På golvet låg ett tiotal paket utspridda, och den lilla Opel var fylld till bredden med inslagna lådor. Frank försökte gömma paketen han hade i händerna bakom ryggen, men insåg att loppet var kört.

– Vad i helvete håller du på med?! väste pappa sammanbitet fram.

– Öh, började Frank, det är inte som det ser ut. Jag bara skulle skoja lite, du vet lite roligt vid jul liksom.

– Men vad fan Frank! Vi har stått ut med mycket jävulskap från dig, men att stjäla paket på julafton? Hur kan du göra så? Och det bara för att du inte kan komma överens med Sune.

Frank försökte morska upp sig och började säga något om att det minsann var Sunes fel och att han förtjänade det. Ingen skulle komma och sätta sig på Frank Andersson här inte. Men pappa bara viftade bort det.

– Älskling, tar du hand om Sune så kan väl ni flickor ta paketen på golvet. Jag tar bilen, så ses vi hos Sune och Pirkko. Pappa knuffade Frank ur vägen och satte sig i Opel och backade ut den ut garaget. Sune hade slutat hulka nu, men såg fortfarande förstörd ut där han stödde sig på mamma. Syrran och jag samlade snabbt ihop paketen på golvet och skyndade efter mamma. Bakom mig tyckte jag att jag hörde Frank börja snyfta.

När vi kom fram till Sunes hus hade pappa redan förklarat allt för Pirkko och lyckats övertala henne att inte ge sig på Frank utan att stanna där och ta han som Sune. Sen ringde han runt till alla de andra på gatan och berättade vad som hänt. En kvart senare trängdes alla i Sune och Pirkkos vardagsrum. Alla utom Frank och Vivvi och dera son Tomas. Mitt på golvet låg den största hög av paket jag någonsin sett.

– Jaha, sa mamma, det är väl lika bra att vi tar julklappsutdelningen nu då.

Den pressade stämningen släppte snabbt när presentpappret började yra. Vi barn satt och lekte med våra nya leksaker, mammorna följde med Pirkko ut i köket för att titta på det finska julbordet och Sune tog med papporna till garaget för att demonstrera hur långbrinnarna var tillverkade. Hemligheten låg i att hålla bränslet instängt.

Tre månader senare flyttade Frank och Vivvi utan att säga ett ord. Varje år träffas hela gatan hemma hos Sune och Pirkko för julklappsutdelning. Sune är alltid tomte. Alla tänker på hur det kom sig att vi började samlas just där, men ingen säger något. Längs gatan brinner mäktiga marschaller långt in på mellandagarna.